

แนวทางการจัดตั้งคลินิกตรวจโรคระบบทางเดินหายใจ (ARI Clinic) สำหรับสถานพยาบาลปฐมภูมิ กองทัพเรือ
กรณี การระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

วัตถุประสงค์

เพื่อแยกตรวจผู้ป่วยที่มีไข้ หรือ มีอาการในระบบทางเดินหายใจ ให้รับการตรวจแบบ One stop service ไม่ให้ผู้ป่วยที่เข้าข่ายเฝ้าระวังไปปะปนกับผู้ป่วยทั่วไป เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อ

การจัดเตรียมสถานที่ตรวจ

- ควรเป็นพื้นที่นอกอาคาร แยกออกมาจากส่วนให้บริการปกติ มีหลังคา อากาศถ่ายเทสะดวก
- พื้นที่สำหรับตรวจ และพื้นที่รอตรวจเพียงพอ สามารถเว้นระยะห่างจากโต๊ะตรวจ 2 เมตร และพื้นที่นั่งรอตรวจห่างกัน 1 - 2 เมตร
- จัดบริการแบบ One stop service คือ ผู้ป่วยอยู่แต่ในคลินิกเท่านั้น
- เก้าอี้ต่าง ๆ ควรเป็นพลาสติกเพื่อง่ายต่อการทำความสะอาด
- ควรมีอ่างล้างมือและสบู่ สำหรับแพทย์
- ควรมีพัดลมที่พัดเป่าจากแพทย์และพยาบาลไปผู้ป่วย หรือกำหนดทิศทางลมให้เหมาะสม
- พยายามลดการใช้กระดาษบนโต๊ะตรวจ ให้พิจารณาการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับลงข้อมูล
- จัดเตรียม Alcohol hand rub ให้เพียงพอ ได้แก่ จุดคัดกรอง, จุดก่อนเข้าตรวจ และบนโต๊ะตรวจ
- สามารถจ่ายยา และตรวจสปีชีส์ได้ โดยผู้ป่วยไม่ต้องเดินออกนอกคลินิก ให้พิจารณาการเตรียมยาสำหรับจ่ายผู้ป่วยเป็น Prepack ไว้ในคลินิก
- แพทย์ และพยาบาล ใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเองตามมาตรฐานที่กำหนดให้เรียบร้อยก่อนเข้ามา และตลอดเวลาที่อยู่ใน ARI Clinic

การให้บริการ

1. **คัดกรองไข้** โดยเจ้าหน้าที่คัดกรอง สแกนวัดไข้ผู้ป่วยก่อน เข้ามาใน ARI Clinic ทุกราย

- กรณีพบว่า มีไข้ ให้คัดกรองตามเกณฑ์ PUI (Patient Under Investigation) ที่กรมควบคุมโรคกำหนด หากเข้าข่าย PUI ให้ผู้ป่วยใส่ Surgical mask และแยกผู้ป่วยออกไปให้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนด ไม่ให้เข้ามาใน ARI Clinic และประสานโรงพยาบาลหลักในพื้นที่เพื่อส่งต่อ

- ให้ผู้ป่วยล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือล้างด้วย Alcohol hand rub หลังคัดกรองทุกคน และแนะนำให้ใส่ Mask ก่อนเข้า ARI Clinic

2. ซักประวัติ ที่โต๊ะพยาบาล

- เมื่อผ่านจุดคัดกรองมาแล้ว ให้พบพยาบาล เพื่อซักประวัติกลุ่มเสี่ยงโดยละเอียด ควรมีใบ Check list การคัดกรองผู้ป่วย PUI หากไม่พบประวัติเสี่ยงให้นั่งรอพบแพทย์ หากพบว่ามีประวัติเสี่ยง ให้วัดไข้ซ้ำ ถ้าเข้าข่าย PUI ให้ผู้ป่วยใส่ Surgical mask และแยกผู้ป่วยออกไปให้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนด และประสานโรงพยาบาลหลักในพื้นที่เพื่อส่งต่อ

3. ตรวจสอบสิทธิ

- ควรพิจารณาระบบที่ไม่ต้องให้ผู้ป่วยไปตรวจสอบสิทธิเอง ได้แก่ ติดต่อผ่านระบบสื่อสาร โทรศัพท์ หรือนำบัตรประจำตัวประชาชนผู้ป่วยฉีด 70% Alcohol รอกแห้งแล้วใส่ซอง/ถุงพลาสติก นำตรวจสอบสิทธิที่จุดตรวจสอบสิทธิตามปกติ

4. จัดให้ผู้ป่วยรอตรวจ

- ให้ผู้ป่วยนั่งรอในพื้นที่รอตรวจที่จัดไว้ให้ห่างกัน 1 - 2 เมตร
- ก่อนเข้าพบแพทย์ผู้ป่วยควรผูก mask (ถ้าผู้ป่วยไม่มี Mask ให้แจก Mask ผู้ป่วยใส่) และควรล้างมือด้วย Alcohol hand rub

5. ให้การตรวจรักษาและจ่ายยา

- แพทย์ซักประวัติ ตรวจร่างกาย ลงบันทึกเวชระเบียน (ควรเป็น Paperless) และสั่งการรักษา
- จ่ายยาโดยแพทย์ หรือพยาบาลที่ให้บริการใน ARI Clinic และจ่ายยา โดยพิจารณาทำเป็น Prepack หรือจัดระบบที่ลดการปนเปื้อน โดยเจ้าหน้าที่ห้องยาไม่ต้องสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา
- แนะนำให้ผู้ป่วยหยุดพักผ่อน และถ้าอาการไม่ดีขึ้นใน 48 ชม. นัดตรวจซ้ำ กรณีที่พักรวมกันเป็นกลุ่ม ให้แยกผู้ป่วยไว้ที่หน่วยปฐมภูมิ

การทำความสะอาดสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ รวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์

- ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับสถานพยาบาลปฐมภูมิ กองทัพเรือ

ข้อควรปฏิบัติ (เพิ่มเติม)

- แพทย์ และพยาบาลในคลินิกควรสวมชุดที่เป็นเนื้อผ้าอากาศถ่ายเทได้ง่าย และถอดออกง่าย ได้แก่ เสื้อยืด คอกลม กางเกงวอร์ม หรือชุดปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ เมื่อเลิกตรวจ ARI Clinic ให้ถอดชุดที่หน่วยปฐมภูมิ
- แพทย์ควรใส่ถุงมือ 2 ชั้น และถอดถุงมือชั้นนอกออกหลังตรวจผู้ป่วยแต่ละราย ล้างมือด้วย Alcohol hand rub ก่อนบันทึกเวชระเบียนผู้ป่วย กรณีปนเปื้อนมากควรล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทันที
- เมื่อจะตรวจผู้ป่วยรายใหม่ ให้ล้างมือด้วย Alcohol hand rub และใส่ถุงมือชั้นนอกใหม่ทุกครั้ง
- เสือกาวกันน้ำ และ Surgical mask เมื่อใช้แล้วให้ทิ้งเป็นขยะติดเชื้อ ส่วน Face shield ให้พิจารณาตามความเหมาะสม

- ควรแยกเวลาการให้บริการ ARI Clinic กับผู้ป่วยอื่น ๆ ถ้าเป็นไปได้ควรบริหารช่วงเวลาที่ให้เหมาะสมกับปริมาณคนไข้ ไม่ให้หนาแน่นเกินไป หรือกระจายตัวมากเกินไป

- งดบริการพ่นยาที่เป็นฝอยละออง

- ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ป่วยนำ Mask มาเอง

ขั้นตอนการใส่ PPE สำหรับบุคลากรสถานพยาบาลปฐมภูมิ กองทัพเรือ ที่ปฏิบัติงานในคลินิกตรวจโรคระบบทางเดินหายใจ (ARI Clinic)

1. ทำความสะอาดมือด้วย Alcohol hand rub
2. สวมเสื้อกาวน์กันน้ำแขนยาว
3. ใส่ Surgical mask / N95
4. สวมหมวกคลุมผม
5. สวม Face shield
6. สวมถุงมือ 2 ชั้น โดยให้ถุงมือคลุมปลายแขนเสื้อกาวน์ให้มิดชิด

ขั้นตอนการถอด PPE สำหรับบุคลากรสถานพยาบาลปฐมภูมิ กองทัพเรือ ที่ปฏิบัติงานในคลินิกตรวจโรคระบบทางเดินหายใจ (ARI Clinic)

1. ถอดถุงมือชั้นนอก
2. ถอด Face shield โดยจับบริเวณสายรัดด้านข้างแล้วยกขึ้นเหนือศีรษะออกมาทางด้านหน้า
3. ถอดหมวกคลุมผม โดยใช้นิ้วมือสอดเข้าด้านในหมวกแล้วยกขึ้นเหนือศีรษะออกมาด้านหน้าทิ้งลงถังขยะติดเชื้อ
4. ถอดถุงมือชั้นใน
5. ถอดเสื้อกาวน์กันน้ำแขนยาว
6. ถอดหน้ากากอนามัย Surgical mask / N95

หมายเหตุ ให้ทำความสะอาดมือด้วย Alcohol hand rub หลังการถอดอุปกรณ์ทุกขั้นตอน ถ้าเป็นมือเปล่าต้องล้างด้วย Alcohol hand rub นานอย่างน้อย 20 วินาที ทุกขั้นตอน และขั้นตอนสุดท้ายต้องล้างมือด้วยน้ำและสบู่ตามมาตรฐานการล้างมือ

รายการอ้างอิง

- คู่มือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- แนวทางการจัดระบบบริการของโรงพยาบาล กรณีมีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในวงกว้าง ฉบับวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563
- ขั้นตอนการใส่และถอดเครื่องป้องกันร่างกายสำหรับชุดกาวน์ สถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- แนวทางการใส่ PPE สำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ ARI Clinic คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ รพ.สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระ. เริ่มใช้ 30 มี.ค.63